

Väljarna överskattar andelen utlandsfödda

Expressen den 8 augusti 2018

Invandring och integration kommer att spela en central roll under den stundande svenska valrörelsen. Frågorna har seglat upp bland de allra främsta på väljarnas agenda, till och med viktigare än skola och utbildning.

Ny forskning av världsledande nationalekonomer ger färsk insikt om väljarnas kunskapsläge i denna viktiga valfråga. Resultaten kommer från ett storskaligt projekt som genomfördes under våren 2018 och som undersökte kunskapsläget i sex länder: Sverige, Tyskland, USA, Frankrike, Italien och Storbritannien.

Svenskar överskattar andelen utlandsfödda

I varje land tillfrågades mellan fyra och två tusen personer om olika fakta. De tillfrågades också om de hade en positiv eller en negativ syn på invandring, samt på ekonomisk omfördelning via skatter och transfereringar.

Liksom människor i de andra fem länderna överskattade svenskarna andelen utlandsfödda i landet. I genomsnitt uppskattades andelen till 27 procent, jämfört med den faktiska andelen på knappt 18 procent (en överskattning med 53 procent). Denna missuppfattning kan tyckas stor, men den var samtidigt mindre i Sverige än i andra länder.

Gravt fel om andelen utlandsfödda som är muslimer

Enligt studien hade svenskarna också fel om andelen utlandsfödda som är muslimer. Andelen uppskattades till 45 procent, två tredjedelar högre än den av studien uppskattade verkliga andelen på 27 procent. Som korrekt andel använde forskarna siffror från Pew-Templetons online-databas för Global Religious Futures. Missuppfattningen om andelen muslimer kan tyda på att utlandsfödda uppfattas som mer "kulturellt annorlunda" från inrikesfödda än de i själva verket är.

Om väljarna överskattar andelen utlandsfödda och andelen muslimer kan detta påverka deras politiska åsikter. Här visade studien på två viktiga konsekvenser. Människor som överskattade andelen utlandsfödda var också mer sannolika att vara kritiska till invandring. De som överskattade andelen muslimer var dessutom mer negativa till omfördelning via skatter och transfereringar.

En mer rättvisande bild

Ett område där svenskarna hade en mer rättvisande bild av sakläget än de andra länderna handlade om utlandsföddas ekonomiska situation. Den genomsnittliga svensken hade en korrekt gissning av andelen utlandsfödda som är antingen bidragstagare, fattiga, eller har kort utbildning. Dessa korrekta gissningar står i kontrast till uppfattningen att medierna skulle undanhålla negativa ekonomiska fakta

om invandringen till Sverige. Om viktiga negativa fakta skulle ha undanhållits är det tveksamt att gissningarna hade hamnat så pass rätt.

Viktiga insikter inför höstens val

Forskningen ger två viktiga insikter inför höstens val. Den första gäller kunskapsläget i valets viktigaste fråga. En betydande andel väljare överskattar både andelen utlandsfödda och andelen utlandsfödda som är muslimer. Här finns ett viktigt utbildningsuppdrag för medierna och andra samhällsaktörer.

En annan insikt kommer ur det faktum att kunskapsläget visade sig vara genomgående sämre bland personer med kort utbildning. Att öka kunskapen i alla delar av samhället är särskilt viktigt för att säkerställa ett jämlikt deltagande i den demokratiska processen.

Olle Folke

Johanna Rickne